

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

§. Cæterum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

Limita: Quod consuetudo non valeat, per quam Episcopo omne ius corrigendi, etiam in habitu adimitur; ita ut tamen Capitulum, Decanus, vel alius, ad quem de consuetudine pertinere debet, id negligat, Episcopus se immiscere non possit. Nam talis consuetudo esset Ecclesijs damnosa; imò contra institutionem officij Episcopalis, quod se ad totam diocesin, seu omnes diocesanos, qui specialiter exempti non sunt, extendit, argum. c. cum non liceat, 12. de præscript.

NOTANDVM IV. Si inferior in officio suo negligens sit, modus compellendi illum est, ut definiatur tempus, intra quod rem expedire teneatur; alioquin ipsemet Superior, quod iustum ac debitum est, statuat, & exequatur. Atque hac ratione in iurisdictionalibus Superior supplet negligentiam inferioris; v. g. Episcopus negligentiam Capituli, vel Decani Cathedralis: sed non vice versa. Tamen enim in beneficiorum collatione propter negligentiam Episcopi potestas ad Capitulum deuoluatur, c. 2. de concess. præbend. non ita tamen in exercenda iurisdictione. Quia maior vnio est inter Episcopum & Capitulum in beneficiorum collatione: At verò iurisdictione, spectato communi iure, Episcopi propria est, licet consilium Capituli requiri debeat. Vide Abb. hien. 3.

§. Cæterùm.

PARAPHRASIS.

Si Canonici absq. causa rationabili & manifesta cessauerint à diuinis, præsertim si id agant in Episcopi contemptum, is nihilominus, si voluerit, in Ecclesia Cathedrali officia diuina celebrare potest. Et Metropolitanus, ad querelam Episcopi, tanquam Sedis Apostolicæ delegatus, per censuram Ecclesiasticam, cognita veritate Canonicos compescat.

NOTANDVM Vn. Etsi Canonici, seu Capitulum Cathedrale iurisdictionem in Ecclesiasticis alicubi per præscriptam cõ-

suetudinem exercent, non potest tamen cessationem à diuinis imponere absque causa rationabili, & manifesta: Alioquin Episcopus ad obseruationem non tenetur, & de eo conqueri potest apud Metropolitanum.

Sed quare dicitur, quod Metropolitanus tanquam delegatus Sedis Apostolicæ procedere debeat; cum ordinario, seu metropolitano iure, Episcopo conquerente, cognoscere possit, saltem si causa ipsius Episcopi agitur, ita ut ipsemet Iudex esse nequeat, iuxta ea quæ dixi supra in c. pastoralis. Respondeo cum Ioann. Andr. hic n. 29. Quia causa ardua est, ex cuius tractatione scandalum atque perplexitas oriri potest, merito visum fuit, eam à Metropolitanò auctoritate Apostolica, ideòque efficacius expediendum esse. Vide c. quamuis, 8. eod. tit. in 6.

CAPITVLVM XIV.

Quoniam.

PARAPHRASIS.

Si in aliqua ciuitate aut diocesi, populi diuersarum linguarum ac rituum degant, præcipit Concilium Lateranense sub Innocent. III. ut Episcopus loci idoneis Ministros ipsis constituat, qui secundum diuersitatem rituum, ac linguarum sacramenta ministrent, ac Verbum Dei prædicent. Id verò omnino prohibetur, ne in vna ciuitate aut diocesi duo sint Episcopi. Sed si ob dictas causas necessarium videatur, poterit Episcopus Suffraganeum Episcopum constituere, tanquam Vicarium suum, qui ipsi in omnibus obediatur, ac subiectus sit. Alia autem ratione si quis ad Episcopalia munera se ingesserit, ipso facto excommunicatus sit, & ab omni ministerio ecclesiastico dependendus; inuocato etiam, si opus sit, auxilio brachij secularis.

SVMMARYM.

1. Valde conueniens est, ut Romana Ecclesiæ ritus reliquæ ecclesiæ sequantur.

3. In